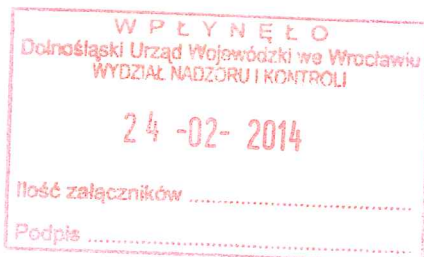

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 17 grudnia 2013 r.

PS-KNPS.431.2.27.2013/HB

Pani
Alicja Szulska
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej
„Omega”
Zespołu Koedukacyjnych Placówek Opiekuńczo
– Wychowawczych typu socjalizacyjnego
„Wspólnota Dziecięca Gromadka”
ul. Fredry 47/4
57-400 Nowa Ruda

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

W dniu 22 października 2013 roku do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo od Rzecznika Praw Dziecka w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu Domu Dziecka „Gromadka” w Nowej Rudzie. Zastrzeżenia dotyczyły m.in. jakości i urozmaicenia posiłków, odpowiedniej ilości ubrań, ponoszenia przez dzieci kosztów związanych z kradzieżą lub zniszczeniami dokonanymi na terenie placówki poprzez potrącanie kwot z ich kieszonkowego.

Z dniem 7 marca 2013 r. Dom Dziecka „Gromadka” decyzją Wojewody Dolnośląskiego został przekształcony w trzy placówki opiekuńczo – wychowawcze „Alfa”, „Sigma”, „Omega” w Zespole Koedukacyjnych Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego „Wspólnota Dziecięca Gromadka”.

W związku z powyższym, w dniu 18 listopada 2013 roku została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Omega” przy ul. Fredry 47/4 w Nowej Rudzie na podstawie Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 398 z dnia 12 listopada 2013 r. oraz upoważnienia Nr PS-KNPS.0030-413/13 wydanego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 14 listopada 2013 r.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów w składzie: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu, Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki, kontroler. Kontrolę wpisano do Książki Kontroli. W celu zgromadzenia informacji mogących dać całościowy obraz funkcjonowania jednostki oraz możliwość zweryfikowania informacji podanych w piśmie inicjującym sprawę, przeprowadzono rozmowy z pracownikami placówki i z wychowankami.

Przeprowadzone działania kontrolne oraz zgromadzona dokumentacja pozwoliły na stwierdzenie następującego stanu faktycznego:

1) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Omega” to jedna z trzech placówek wchodzących w skład Zespołu Koedukacyjnych Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych „Wspólnota

Dziecięca Gromadka” w Nowej Rudzie. Zespół jest prowadzony przez Starostwo Powiatowe z Kłodzka. „Omega” przeznaczona jest dla 14 wychowanków i tyłu obecnie w niej przebywa. Funkcję Dyrektora Zespołu pełni Pani Alicja Szulska, natomiast wychowawcą - koordynatorem w Placówce „Alfa” jest Pani Wanda Kaczmar.

2) Zespół działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 13/2013 r. Zarządu Powiatu Kłodzkiego z dnia 15 stycznia 2013 r. Określa on szczegółową organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania oraz zakres sprawowanej opieki w Zespole.

3) Placówka mieści się na II piętrze budynku wielokondygnacyjnego. Wychowankowie mają do dyspozycji 10 pokoi: siedem jednoosobowych, dwa dwuosobowe i jeden trzyosobowy. Wyposażone są one w odpowiednie meble i sprzęty. Powierzchnia pomieszczeń zapewnia przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia, zapewnia również odpowiednie warunki do nauki. Do dyspozycji wychowanków są dwie łazienki i dwie toalety umożliwiające korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność oraz zgodność z zasadami higieny. Mieszkańcy placówki posiadają możliwość prania i suszenia rzeczy osobistych. Dzieci mogą korzystać z pomieszczenia do wypoczynku stanowiącego miejsce spotkań. W pełni wyposażona kuchnia zapewnia właściwe warunki do przygotowywania posiłków oraz przechowywania i obróbki żywności.

4) W dniu kontroli w Placówce obecnych było 10 wychowanków, czworo na co dzień przebywa poza placówką:

- N.B. w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Polanicy Zdroju,
- F.M. w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Jaworze,
- G.R. uczy się w szkole plastycznej we Wrocławiu,
- Ł.R. w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym we Włocławku.

Wszystkie dzieci mają obowiązujące postanowienia Sądu i skierowania. Ewidencję wychowanków prowadzi Dyrektor Zespołu. Każdorazowe przyjęcie do placówki nowego wychowanka Dyrektor uzgadnia z wychowawcą koordynatorem. Dyrektor Zespołu w porozumieniu z wychowawcą koordynatorem wyznacza wychowawcę bezpośrednio odpowiedzialnego za proces wychowawczy danego dziecka.

5) W Placówce „Omega” zatrudnionych jest 5 wychowawców. Dyżur dzienny rozpoczyna się od godziny 12.00 lub 13.00 i trwa do godziny 22.00, dyżur nocny od godziny 22.00 do 8.00 rano. W czasie od 8.00 do 13.00, gdy dzieci przebywają w szkole, dyżur w Placówce pełni pedagog lub pielęgniarka zatrudnieni w Zespole.

6) Badając zagadnienie dotyczące jakości i urozmaicenia posiłków ustalono:

W budynku Zespołu funkcjonuje stołówka, z której posiłków korzystają wychowankowie Placówki „Omega”. W dni nauki szkolnej na podstawie otrzymanych od koordynatora talonów wydawane są im obiady. Natomiast śniadania i kolacje przez cały tydzień oraz obiady w dni wolne od nauki szkolnej przygotowują wychowawcy wspólnie z dziećmi w kuchni - jadalni na terenie placówki. Produkty na posiłki pobierają z magazynu. Istnieje również możliwość robienia zakupów przez wychowanków lub wychowawców. Z wypowiedzi dzieci wynika, iż posiłki w Placówce są smaczne i różnorodne. Dzieci otrzymują owoce, słodczyce. Różnorodność indywidualnych upodobań kulinarnych w grupie może powodować sytuacje, że komuś w danym dniu może posiłek nie smakować, natomiast przez całą dobę dzieci w Placówce mają nieograniczony dostęp do produktów żywnościowych. Czasem w wypowiedziach dzieci, zwłaszcza tych, które za rybami nie przepadają, przejawiało się niezadowolenie z podawania zbyt dużej ilości potraw rybnych.

Dyrektor Zespołu oświadczyła, iż jadłospis ustalany jest w oparciu o sugestie wychowanków, jednakowy dla wszystkich placówek Zespołu, zachowując zasady prawidłowego żywienia dzieci i stosując się do wskazań Inspektora Sanitarnego. Istotnie zwiększono w ostatnim czasie ilość podawanych potraw z udziałem ryb, jednak wynika to z zaleceń Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wydanych po przeprowadzonej ocenie żywienia w Placówce dnia 13 maja 2013 roku.

7) Dyrektor Placówki oświadczyła, iż odzież kupowana jest zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez dzieci. Wychowawca zbiera informacje w tzw. zeszycie zapotrzebowania. Zakupy dla młodszych dzieci dokonywane są przez wychowawcę wraz z wychowankiem, natomiast starsi wychowankowie otrzymują potrzebną kwotę pieniędzy i sami kupują potrzebną odzież. Skarpety oraz bielizna kupowane są od razu w większej ilości i przechowywane w magazynie, z którego dzieci otrzymują zgodnie z potrzebami.

W Placówce nie ma ustalonej stałej kwoty jaka przypada na wychowanka na zakup odzieży, natomiast uwzględniane są na bieżąco indywidualne potrzeby dzieci w granicach możliwości finansowych Placówki. Dodatkowe zakupy realizowane są w związku z np. wyjazdami dzieci na kolonie, rozpoczęciem roku szkolnego.

W rozmowach dzieci nie wskazywały na zbyt małe ilości odzieży ani na jej złą jakość. W dniu kontroli dzieci miały zakupione już kurtki i obuwie zimowe. Nie potwierdziły, iż zakupy odzieży są w jakikolwiek sposób ograniczane, mają jej wystarczające ilości, biorą udział w zakupach, podczas których uwzględnia się ich potrzeby i upodobania. Analiza dokumentacji potwierdziła powyższe ustalenia.

8) W Placówce nie ma regulaminu przyznawania kieszonkowego. Dyrektor Zespołu oświadczyła, iż zorganizowane zostały spotkania wychowanków z Dyrektorem i wychowawcami, na których dzieci zostały poinformowane o zasadach przyznawania kieszonkowego oraz dokonywania potrąceń z przysługujących im kwot. Podstawową kwotą dla każdego wychowanka jest 30 zł., w okresie wakacji w związku z wyjazdami na kolonie jest to 40 – 50 zł. Placówka dodatkowo pokrywa wszystkie składki szkolne, opłaty za zajęcia dodatkowe dzieci zgodne z ich zainteresowaniami, wydatki na dodatkowe materiały do nauki, W trakcie rozmowy dzieci przyznały, iż wiedzą na jakich zasadach otrzymują kieszonkowe i za jakie przewinienia mogą go nie otrzymać. **Ustaloną zasadą jest, iż dziecko musi po potrąceniu otrzymać najmniej 2 zł.**

W celu weryfikacji powyższych ustaleń, kontroli poddano listy wypłat kieszonkowego za okres od stycznia do listopada 2013 r. **W przypadku czterech nastoletnich chłopców dokonano potrącenia całej kwoty kieszonkowego za wyrządzone w placówce szkody - zniszczenie parkanu oraz krzewów. Ponadto stwierdzono, iż uczniom szkół ponadgimnazjalnych uczęszczającym na praktyki zawodowe (2 osoby) i otrzymującym z tego tytułu wynagrodzenie w ogóle nie wypłacano kieszonkowego.** W trakcie kontroli Dyrektor dokonała wypłaty wychowankom zaległych należności. **Analiza list wypłat wykazała również, iż zasadą jest niewypłacanie kieszonkowego wychowankom za okres pobytu w domu rodzinnym w czasie wakacji.** Z tego tytułu w miesiącu sierpniu żaden wychowanek nie otrzymał kieszonkowego.

(Dowód: akta kontroli str.19-21)

Zgodnie z § 18 ust.1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo – wychowawczej zapewnia się kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia **nie niższą niż 10 zł.**

Zatem bez względu na to, czy dziecko spędza czas wakacyjny w domu rodzinnym czy w placówce, czy otrzymuje wynagrodzenie za praktykę czy też nie, należy mu zapewnić kwotę do własnego dysponowania zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jako element wychowawczy można uznać potrącenie wychowankowi z kieszonkowego kosztów za umyślnie wyrządzone szkody w placówce jednakże tylko w granicach przyznanych kwot, pozostawiając do dyspozycji wychowanka kwotę minimalną określoną w w/w rozporządzeniu.

W wyniku przeprowadzenia czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) Brak ustalonych na piśmie zasad wypłaty kieszonkowego.
- 2) Niezgodne z obowiązującymi przepisami pozbawienie wychowanków kwot pieniężnych do własnego dysponowania.

Na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w związku z art. 125 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135, ze zm.), wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

- 1) Należy opracować regulamin wypłaty kieszonkowego zgodnie z obowiązującymi przepisami i zapoznać z nim wychowanków.
Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz.1720)
Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.
- 2) Wszystkim wychowankom zapewnić kwotę do własnego dysponowania zgodnie z obowiązującymi przepisami.
Podstawa prawna: § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz.1720)
Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik jednostki kontrolowanej w terminie do dnia **18 stycznia 2014r.** winien przekazać Wojewodzie Dolnośląskiemu informację o sposobie wykonania zaleceń lub wykorzystania wniosków lub przyczyn ich niewykorzystania, bądź o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

.....
Dorota Górska
(kierownik jednostki kontrolującej)
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

- 1) Starosta Powiatu Kłodzkiego
- 2) Rzecznik Praw Dziecka